

Shemot | Spelregels om te overleven

[26/12/2018](#)

Slavernij, vervolging, baby's in de Nijl gooien, gaskamers en zelfmoordaanslagen: we zijn er nog steeds en we blijven hopen en dromen. Net als Yosef; een dromer die op onlogische wijze over alle hindernissen in het leven heen sprong. Wij zijn de erfgenamen van Yosef en leren van hem de spelregels om te overleven.

Welkom in het tweede van de vijf boeken van de Torah.

Bereeshiet, de inleiding, vertelt ons hoe de wereld is geschapen en over de zondvloed, de aartsvaders en de komst van Yakov en zijn gezin naar Egypte. Een inleiding van 2000 jaar is voorbij en in Shemot kan het verhaal van het Joodse volk beginnen.

Yakov, de derde en laatste aartsvader is inmiddels overleden. Zijn zoon Yosef, de onderkoning van Egypte, die het hele volk van de hongersnood gered heeft, is er ook niet meer. Zijn broers en die hele generatie leeft ook niet meer.

“Een nieuwe koning stond op over Egypte die Yosef niet kende.”

Shemot 8-1

Yosef is niet te verslaan

Oh werkelijk, hij kende Yosef niet? Was hij zijn geschiedenis boek kwijtgeraakt of had hij misschien de krant niet gelezen? Nog nooit van Yosef gehoord? De man die heel Egypte van de hongersnood had gered?

Rashi vertelt ons, dat hij dééd alsof hij hem niet kende!

De Keli Yakar, de Rabbijn van Praag van het begin van de 17de eeuw, heeft een andere invalshoek; Farao kende Yosef niet, hij was er niet van bewust hoe Yosef in elkaar zat. Hij begreep hem niet. Hij had de details van zijn leven onvoldoende tot zich door laten dringen. Het lukte hem niet om de hoedanigheid van Yosef te waarderen.

Had hij zich wél verdiept in het karakter van Yosef, dan zou hij een hoop ellende bespaard kunnen hebben voor zowel het Egyptische alsook voor het Joodse volk.

Yosef was een man die niet te verslaan was. Keer op keer, ondanks alle tegenspoed wist Yosef zich weer op te trekken. Altijd maar weer kwam hij uit de put, uit de slavernij en uit de gevangenis. Net zo lang totdat dat hij de facto de leider werd van de toenmalige beschaafde wereld. Een professionele en constante overlevende.

Dromen

n weten jullie waarom? Het was allemaal op zijn dromen gebaseerd. Iedereen zou voor hem buigen. Yosef heeft zijn droom en wens nooit losgelaten. Het was een droom en per definitie niet de realiteit. Want eenmaal in een put, dan kun je er zelf niet uitkomen, noch uit de slavernij noch uit de gevangenis. Maar Yosef heeft niets met de natuurlijke orde van zaken te

maken. Deze leider hanteert zijn eigen spelregels. Hij overleeft elke tegenslag en elke vijand op onlogische wijze. Hij springt over alle hindernissen die het leven met zich meebrengt heen.

We zijn inmiddels 4000 jaar verder. We dromen nog steeds. Ruim 4000 jaar lang proberen onze vijanden ons uit de geschiedenisboeken te verwijderen. We zijn er nog steeds en we blijven hopen en dromen. Telkens weer komt er een nieuwe Farao, keizer, koning of president die Yosef niet kent en die een hoop ellende veroorzaakt voor het Joodse volk en uiteindelijk voor zichzelf.

Want waar is Farao nu? En het Babylonische rijk of het zo machtige Romeinse rijk? Farao, Achashwerosh, Antiochus, Titus, Ferdinand, Hitler, Stalin, en nog meer van die lieverdjes zijn niet alleen zélf van de aardbol verdwenen, maar ook hun volk, cultuur en alles waar zij voor stonden. Zij kenden Yosef niet. Ze begrepen het niet en het valt ook niet te begrijpen. Onze overlevingskracht valt met geen enkele logica te verklaren.

Slavernij, vervolging, baby's in de Nijl gooien, gaskamers en zelfmoordaanslagen zullen 'het Joodse probleem' nooit oplossen.

Erfgenamen

Wij zijn de erfgenamen van Yosef. Mede dankzij hem kennen wij nu ook de spelregels om te overleven. Wij weten dat onze natuurlijk staat bovennatuurlijk is. De feiten liegen er niet om. Na 4000 jaar zijn wij er nog. Onze vijanden kennen Yosef niet en trekken uiteindelijk aan het kortste eind. Want wij blijven dromen over vrede in Israel en de hele wereld, over de herbouw van onze tempel in Yerushalayim en over onze koning Mashiach.

Shabbat Shalom!

Bracha Heintz
chabadutrecht.nl

Gebaseerd op een artikel van Naftali Silverberg